

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I ^o /70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Povabljeni za mizo stvarstva

Iz postnega pisma papeža Janeza Pavla II.

Isti Gospod, čigar največji dokaz ljubezni praznujemo na veliko noč, nam je skupaj s svojim Očetom pripravil čudovito gostijo stvarstva, na katero vabi vse ljudi brez izjeme (prim. Jn 1, 3). Cerkev je že od vsega začetka razumela to resnico in jo je sprejela kot ideal človeškega življenja (prim. Apd 2, 44-45; 4,32-35). Tudi v zadnjem času poudarja, da so gmojne in duhovne dobrine stvarstva namenjene vsem ljudem. Prav to misel o splošni namembnosti dobrin, ki je starejša od vsake oblike privatne lastnine in ji mora dati tudi pravi pomen, sem želel poudariti tudi v okrožnici Ob stoletnici (Centesimus annus).

Čeprav so bile te resnice že tolikokrat poudarjene, je žal, treba ugotoviti, da je zemlja s svojimi dobrinami — neke vrste velikanska miza, za katero so povabljeni vsi ljudje preteklih in prihodnjih časov — v mnogih pogledih v rokah manjšine. Sadovi zemlje, tako tisti, ki prihajajo naravnost iz velikodušnih božjih rok, kot tisti, ki so sad dela človekovih rok, so čudoviti. Da bi vsak človek lahko dosegel lastno dovršitev, mora te dobrine imeti na voljo. Zato je še toliko bolj žalostno, ko ugotavljamo, koliko milijonov ljudi je odrinjenih od mize stvarstva.

Posebej vas vabim, da ste pozorni na proslave ob 500-letnici pokristjanjenja ameriške celine, ki se ne sme omejit le na zgodovinsko zavest. Naše gledanje na preteklost mora biti dopolnjeno z oceno sedanjih razmer in s pogledom, uperjenim v prihodnost (prim. Ob stoletnici štev. 3). V zgodovini moramo odkriti skrivnostno navzočnost Boga, po kateri nas nagovarja in vabi, da mu odgovorimo. Petstoletna navzočnost evangelija na ameriški celine še ni pripeljala do pravične razdelitve zemeljskih dobrin. To je še posebej boleče, če pomislimo na najbolj revne med revnimi: skupine domorodcev, poleg njih pa še na številne »camposinos« - revne delavce, prizadete v njihovem dostojanstvu, ki so brez temeljnih pravic, čeprav tudi te sodijo med dobrine, namenjene vsem ljudem. Položaj teh naših bratov kliče po božji pravičnosti. Zato je potrebno spodbuditi reformo gospodarskih struktur in kmetijske politike, ki bo odpravila dosedanje krivice in jim zagotovila blaginjo in druge potrebne pogoje za zakonito rabo človekovih pravic.

Z vso zavzetostjo in brez omahovanja se moramo zavzeti za te in vse druge razlaščenice po svetu. Kajti vsi smo božji otroci in vsi bratje med seboj in vsem pripadajo dobrine stvarstva. Le na ta način bodo dobili mesto, ki jim pripada pri skupni mizi stvarstva. Naše delo za resnično in celovito promocijo vseh ljudi mora v postnem času in ob drugih priložnostih voditi jasno spoznanje, da so po Stvarnikovi volji dobrine zemlje namenjene vsem.

V molitvi moramo z odprtim srcem pozorno prisluhniti, kaj pomenijo evangeljske besede: »Glej, stojim pri vratih in trkam (Raz 3, 20). Gospod je, ki nalahno, brez sile trka na srce vsakega človeka... in potrpežljivo čaka, da mu odpremo, ga povabimo, naj vstopi in sede k mizi. Nikoli ne smemo pozabiti, da nas Jezus nagovarja — takšno je temeljno sporočilo evangelija — po vsakem človeku. Naš osebni odgovor bo merilo, s pomočjo katerega nas bo ob poslednji sodbi postavil na svojo desno med izvoljene ali na svojo levo med pogubljene: »Lačen sem bil..., žejen sem bil..., tujec sem bil..., nag sem bil..., bolan sem bil..., v ječi sem bil...« (Mt 25, 34-46).

V goreči prošnji, naj Gospod razsvetli vsa prizadevanja v korist ubogih, vas iz srca blagoslavljam v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

V Srbiji po starem

Razmere v BiH so se v minulem tednu umirile. Odstranjene so bile barikade enih in drugih, predsednik Izetbegović pa se je z namenom, da pomiri Sarajevo, sam sprehodil po mestu. Tri nacionalne skupine so pogovore nadaljevale na plenarnem

zasedanju mirovne konference o Jugoslaviji v Bruslju, vendar naj bi dogovor dosegli le Hrvati in Muslimani, ne pa tudi Srbi. Slovenska delegacija pod vodstvom Milana Kučana in Dimitrija Rupla je na

(se nadaljuje na 2. strani)

Zakaj na volitve z manjšinami

Kocka je padla. Stranke so se morale dokončno odločiti za svoje liste in kandidate ter jih do 2. marca vložiti. Padle so marsikateri neznanke, rešene so marsikateri uganke. Za poslansko zbornico so lahko politične sile predstavile imenske kandidatne liste, med katerimi bo volivcem možno izbirati, čeprav od sedaj naprej z eno samo preferenco. Za senat pa je ime kandidata že itak natisnjeno na glasovnici, saj gre tu za volitve z unimominalnim sistemom.

Pri nas so vse politične sile na delu. Vložile so svoje liste in se sedaj potegujejo za glasove volivcev. Slovenci imamo tudi svoje izbire in svoje kandidate, in to na različnih listah. Nekateri izmed njih upajo na potrditev svojega parlamentarnega predstavnika tudi za slovensko manjšino. Na levici je seveda letos več novosti. Predvsem ta, da se nekdanji PCI sedaj kaže v dveh strankah, Ochettovi PDS in Cossuttovi Komunistični prenovi. Zato bo tudi slovenskim kandidatom teh strank mnogo težje doseči zaželeni kvorum za senat oz. za poslansko zbornico. Socialisti pa so to rešili s tem, da sploh ne predstavljajo slovenskih kandidatov...!

ZA FEDERALIZEM

Vse drugačno stališče je zavzela edina slovenska stranka. Slovenska skupnost se je za te volitve — kot znano — odločila za skupen nastop na manjšinski listi Federalizem. S tem je šla po poti, ki jo je že zavzela na zadnjih parlamentarnih volitvah leta 1987, posebej pa še na evropskih volitvah. In če se je pri zadnjih političnih volitvah predstavila s samim sardinskim znakom, se sedaj javlja z združenim znakom »E« (Evropa), s katerim se je že predstavila na zadnjih evropskih volitvah in na katerem je tudi slovenska lipova vejica. S tem je tudi slovenska stranka enakovredno zastopana na volilnem simbolu in bo kot taka prisotna po celi državi.

Zakaj skupni nastop z manjšinami? Na političnih volitvah se Slovenci navadno odločamo na različne načine. Demokratični Slovenci smo v povojnem obdobju tudi različno glasovali na teh volitvah — na Tržaškem in na Goriškem — kot so pač narekemale trenutne razmere. Vse to zlasti do nastanka skupne in enotne slovenske stranke v deželi leta 1975. Od tedaj je SSK nastopila ali samostojno ali v povezavi s kako manjšinsko stranko. Letošnja odločitev za skupni manjšinski nastop je torej logična posledica načelne politike slovenske stranke. Že leta namreč aktivno sodeluje pri skupnih pobudah, posebej še na evropskih volitvah. S svojim zadržanjem pa je SSK tudi vedno omogočila, da so parlamentarci manjšinskih in avtonomističnih strank bili predlagatelji njenega zakonskega osnutka za zaščito Slovencev v Italiji. Brez tega bi

imeli zaprto pot v parlamentu. Tako je že vse od prve podobne vložitve zakonskega osnutka v senatu v osemdesetih letih preko tridentinskega senatorja Fontanarija, neodvisnega na listi južnotirolske SVP, vse do sedanjih oblik skupnih predstavitev po vseh manjšinskih parlamentarcih, od Doline Aosta in Južnega Tirola do Sardinije. Zato lahko mirno trdimo, da je že v tem velik pomen skupnega nastopanja z manjšinami in zato tudi odločitev za ponovni skupni volilni nastop.

Pri svojem narodno-obrambnem

delu in posebej na poti zakonodajnega priznanja naših pravic v parlamentu potrebujemo prave in nesebične prijatelje. In to so prav ostale narodne manjšine in njih politična predstavništva. Medtem ko vsedrjavne italijanske stranke tako ali drugače na volitvah le lovijo naivne slovenske glasove, manjšinske stranke predstavljajo danes za nas edino pravilno alternativo. Še posebej, ko je med njimi enakovredna — tudi s svojim znakom — slovenska samostojna stranka!

Spectator

Slovenska politika išče izhoda

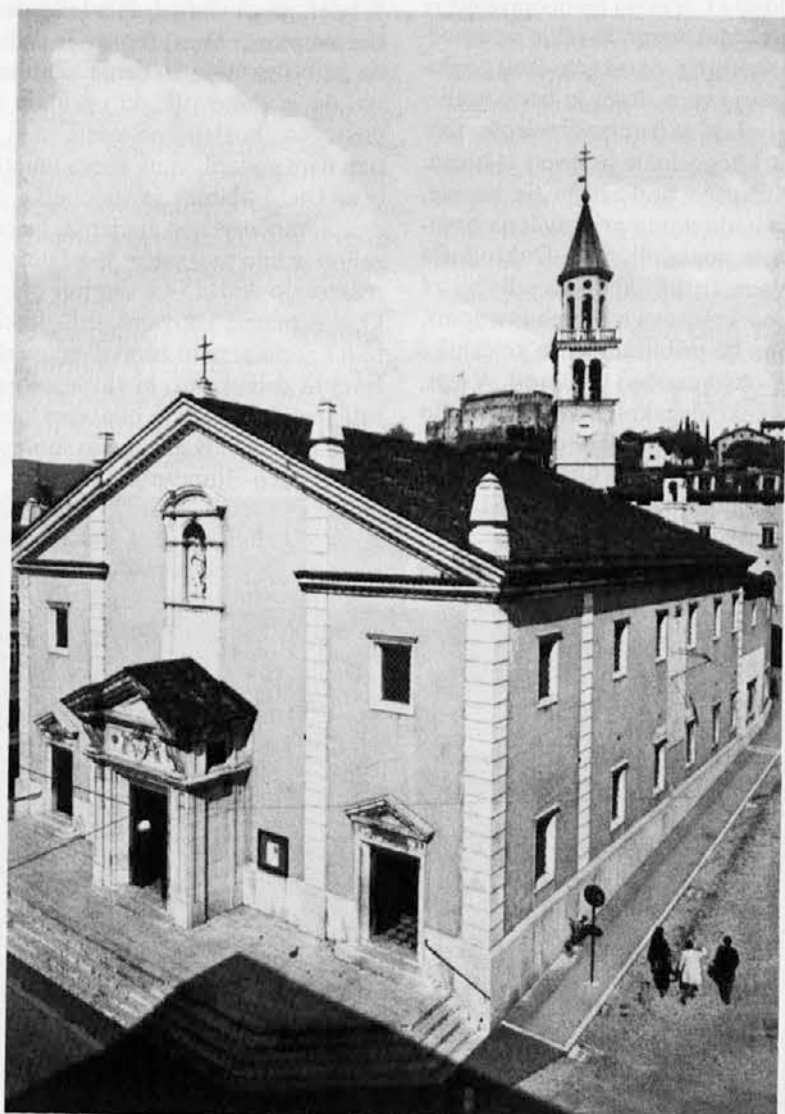
Novi mandatar? - »Fašist« v parlamentu - Stavka na TV - Stiki z Luksemburgom, Tirano in Albanijo - Janša na Madžarskem.

Peterletu prejšnji teden ni uspelo razširiti vladne koalicije; oba kandidata, Skolčevi Liberalni demokrati in Socialisti so se tej možnosti verjetno dokončno odrekli. Stranka krščanskih demokratov se je sestala (drugič po volitvah) tudi s prenovitelji, vendar jih ni vabila v vlado. Medtem ko opozicija menda pripravlja nove kandidate za mandatarja, pa tudi stranke, ki še podpirajo vlado, razmišljajo, kaj narediti. Pučnik je zavrnil možnost, da bi sam prevzel

mandatarstvo, in podprl Peterleta, dejal pa je, da bi bil pripravljen mandat prevzeti le, če bi ga mu ponudil Peterle. Nekateri komentatorji menijo, da bi bil sedaj morda primeren čas za Janšo, ki je po razkolu v SDZ brez članstva v katerikoli stranki, je pa že lani poleti predlagal spremembe v vladi. Pritiski opozicije na Peterleta se namreč stopnjujejo, saj so bivši režimski sindikati za 18. marec napovedali splošno stavko. Zanimivo je, da se je to zgodilo le nekaj dni po propadlem poskusu izglasovanja konstruktivne nezupnice.

V nedeljo opolnoči so začeli stav-

(se nadaljuje na 2. strani)

Goriška stolnica je posvečena oglejskima mučencema sv. Hilariju in Tacianu (16. marca). V tej cerkvi bo sv. oče v soboto, 2. maja, ob 20.30 molil rožni venec, ki ga vsak večer oddaja vatikanski radio

Grozdetovim prijateljem in znancem

Med številnimi žrtvami komunističnega terorja v Ljubljanski pokrajini v letih 1941/43 je bil tudi študent Lojze Grozde. Že leta 1944 je prof. Anton Strle napisal njegov življenjepis, ker je bil Lojze Grozde zgleden krščanski fant in ker so vsi znaki kazali, da je postal žrtev, ker je bil veren študent. Poleg tega so ga zverinsko mučili. Sedaj zbirajo podatke za njegov proces blaženim. (Ured.)

Skupina Grozdetovih znancev je ustanovila **Grozdetov odbor** z namenom, da zbere kar največ gradiva, ki bi še bolj osvetlilo, kar je doslej znanega o slovenskem mučencu dijaku Lojzetu Grozdetu, mučenem do smrti 1. januarja 1943 v Mirni na Dolenjskem. S tem se ta odbor obrača na vse, ki so dijaka poznali, da kaj napišejo o njem in odstopijo morebitne fotografije o njem. Za cerkveno priznanje mučeništva je treba zbrati čim več gradiva, na podlagi katerega bi bilo mogoče ustanoviti uradni cerkveni odbor. Dobrodošla

so razna pričevanja o Grozdetovem osebnem in dijaškem življenju, pričevanja o vzoru katoliškega dijaka, prizadevanja za rast božjega kraljestva med našim narodom in posebej pa še pričevanja ljudi, ki so vsaj posredno zvedeli o okoliščinah njegovega mučeništva. So ljudje, ki so se v zadnjih desetletjih zatekali k Lojzetu za pomoč in so bili čudovito uslišani. Vse te prosimo, naj popišejo ta uslišanja in jih sporočajo na spodnji naslov. Podlaga za javno cerkveno priznanje je prepričanje vernega ljudstva o svetosti kake osebe in o njenem izpovedovanju ter vztrajanju v krščanski veri. Vsako tako priznanje poveča božjo slavo. — (Na spodnji naslov lahko pošljete tudi poročila o mučeništvu ali pričevanju vere drugih umrlih naših krščanskih osebosti od leta 1935 dalje, vendar v posebnem pismu, ločeno od poročila o Grozdetu.)

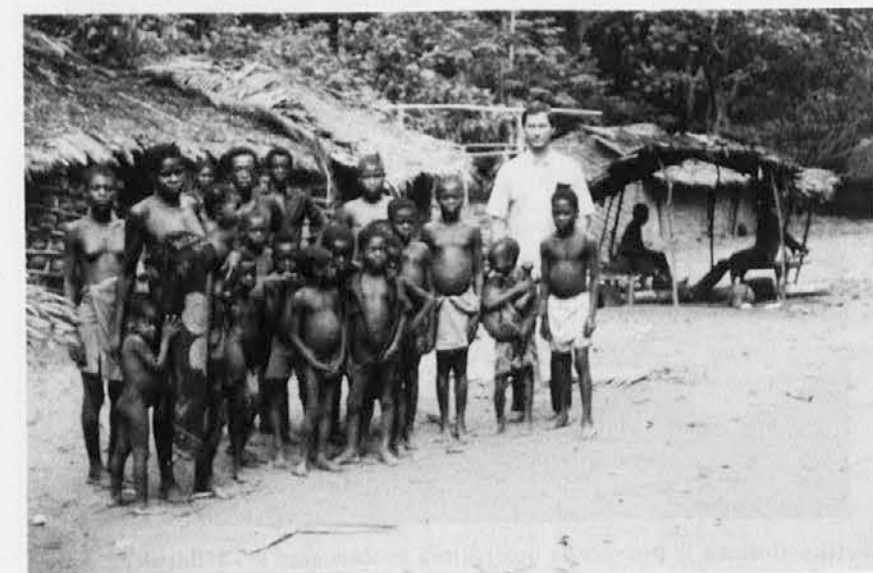
Grozdetov odbor (pri J. Pogačar) Ob potoku 61110 20 Ljubljana-Moste.

Molimo s cerkvijo, leto C - št. 2 Post in veliki teden ter čas po veliki noči do bele nedelje

Mnogi imajo to številko Molimo s Cerkvijo najraje, ker je najbolj uporabna. Ta številka vsebuje: dramatisiran pasion (prirejen za branje mladinskih, birmanskih ali bralskih skupin), razlaga bogoslužja svetega tridnevja (uvode v posamezne dele bogatega obredja), molitveno uro za veliki četrtek, besedilo blagoslova ognja in jedil... Poleg tega pa bomo našli v njej stalne rubrike: besedilo božje besede, uvode vanjo in razmišljanja ob praznikih in svetih časih, besedila in note nekaterih pogostih spevov in pesmi, predloge za petje pri bogoslužjih, zahvale po obhajilu... Verjetno bo za marsikoga zelo uporaben križev pot, ki je pisan preprosto ter primeren za birmanske skupine in mlade. Druga številka Molimo s Cerkvijo bo neopogrešljiv pripomoček vsem, ki želijo s pomočjo bogoslužja v postnem času poglobiti svojo vero. Radi jo bodo vzeli v roke vsi, ki se trudijo čim lepše oblikovati bogoslužje in živeti iz njega. Koristna bo bralcem božje besede, da se bodo doma pripravili na branje in se poglobili vanj. Dobrodošla bo vsem tistim, ki so se odločili za pot do krščanstva (katehumenom), saj jim bo približala jedro krščanske vere - velikonočno skrivnost. Vsem, ki iz kakršnegakoli razloga ne bodo mogli v cerkev k bogoslužju, pa bo prinesla tolažbo in upanje na dom.

Celoletna naročnina 400 SLT ali okrog sedem tisoč lir.

Božo Rustja

Misijonar Šömen med domačini v Zairu

V Ugandi in puščavi Kalahari

Piše Zora Škerlj

Novembra 1991 sem bila na 14-dnevnem posvetovalnem seminarju v Ugandi. To je krasna dežela: rodovitna, bujno zelena, polna jezer in rek ter gosto poraslih hribov. Skoraj tako lepa kot Slovenija!

V zadnjih letih je v relativnem miru. Vlada in Cerkev (katoliška in anglikanska) si prizadevata za spravo med političnimi strankami in različnimi etničnimi skupinami. Mnogo se dela tudi na obnovi fizičnih struktur, cest in mest, ki so bila močno porušena v dolgih letih državljanske vojne.

Cerkev je v Ugandi močno ukoreninjena. Ganljivo je bilo obiskati baziliko ugandskih mučencev, ki so bili kruto sežgani 1885-86. Čeprav so bili krščeni le nekaj let ali samo par mesecev, so pogumno pričevali za Kristusa. Celo najmlajši, 14-letni Kizito, je želel, da ga voditelj mlade krščanske skupnosti krsti, čeprav je vedel, da ga bo to stalo življenje. Zanimivo, da je duhovnik, ki upravlja to posvečeno božjepotno mesto in ki je tudi nam govoril, vnuk enega mučenca. Da, ljubezen je močnejša od ognja, močnejša od življenja. Nepozabno je bilo tudi srečanje z žalostno realnostjo Aidsa — s samimi bolniki, s sirotami, vdovami, itd., kakor tudi s socialnimi in zdravstvenimi delavci in delavkami, ki skušajo olajšati trpljenje. To je bila spet nova prilika zame, nov klic, novo soočenje s herojsko ljubeznijo. Cerkev v Ugandi je tudi v tem lep zgled Kristusa. Sredi vsega trpljenja in žalosti mi je v srcu odmeval Magnifikat.

Pok. župnik Mirko Škarabot pri delu za obnovo cerkve v Levpi

Nafta v Furlaniji

Italijanska družba AGIP je v vasi Cagnacco (Pozzuolo) v Furlaniji začela vrtati za nafto. Geološke raziskave kažejo, da bi v globini 7000 m morala biti nafta, zato namerava AGIP vrtati do globine 7.300 m.

Kot navadno pri teh seminarjih smo tudi to pot obiskali v malih ekipah eno ali dve škofiji in si ogledali njihove karitativne in razvojne programe, ki so zelo množični in spontano integrirani v splošno pastoralo Cerkve.

Zanimivo je bilo videti toliko banan... Banane v plantažah, v vrtovih, ob cestah, v marketih na prostem, v prevozu v velikih kamionih, na kolesih, na ramenih in seveda tudi v jedilnicah, na mizi za zajtrk, kosilo in večerjo: prosto kuhane, na ražnju pečene, bananova polenta, pivo, sveže banane itd...

Na poti iz Mbarare škofije v Kampalo, glavno mesto, kjer smo imeli seminar, smo malo zavili in obiskali narodni živalski park ob krasnem jezeru Edvard. Ko smo šli po večerji v spalnice, smo se nepričakovano srečali z ogromnim povodnim konjem, ki je bil le dobra dva koraka od nas. Pogum je pošel, besede so zmanjkale. Celo čuvar parka, ki nam je prišel na pomoč, je bilo zelo oprezen, ko je skušal odvrniti pozornost te velike živali od nas, tako da smo se ji mogli izogniti.

Oktober sem spet potovala po Kalahariju in obiskala naselja, ki jih prej ni bilo mogoče. Ker sem to pot tudi sama precej šofirala — z vso fizično močjo, zbranstvo duha in občutkom nesigurnosti — sem se še lažje zživela v stvarnost puščavskega predela in ljudi. Predvčerajšnjim, v četrtek, pa smo se podali predstavniki Cerkev in organizacij, ki imamo programa z Busmani v Tsabong, da se v tem okrajnem centru Kalaharija pogovorimo z državnimi ustanovami. Lepe besede, a realnost je boleča. Če bi le »mogočni tega sveta« bili pripravljeni deliti oblast in imetje s sodržavljanji in sosedi, kaj vse bi se moglo storiti iz te dežele in tudi puščave! V takih trenutkih se vprašamo — »Quo vadis — Kam greš Gospod? Kje si! Kam naj gremo mi?«

Šest novih italijanskih provinc

Italijanski ministerski svet je ustanovil 6 novih provinc, ki jih je sedaj 101. Nove province so: Biella, Crotone, Lecco, Rimini, Lodi in Vibo Valentia. Na to čast čaka še več drugih mest.

Slovenščina v časnikarski zbornici

Letos so vsi vpisani v Deželno časnikarsko zbornico prejeli bogat koledar, ki poleg dnevniške beležnice obsega še zelo zanimivo publikacijo, skoraj 300 strani z najrazličnejšimi podatki v zvezi s časnikarskim poklicem.

Na tem mestu naj omenimo samo število vpisanih v omenjeno zbornico. Poklicnih časnikarjev in publicistov v naši deželi je 1725, od teh je približno 120 Slovencev, in sicer približno polovica poklicnih časnikarjev in polovica publicistov.

DUHOVNA MISEL ZA 2. POSTNO NEDELJO

— O Bog, naročil si nam poslušati tvojega ljubljene Sina. Hrani in očiščuj nas s svojo besedo, da bomo nekoč veseli gledali tvojo slavo...

Cerkev se vsako leto, na drugo postno nedeljo, spominja v evangeliju Jezusove spremenitve na gori. Bog Oče nam predstavi Jezusa kot svojega Sina in nam naroča, naj ga poslušamo.

To ni preprosto, neobvezujoče vabilo, ampak zahteva, še več — ukaz. Kristjani moramo prisluhniti Jezusovi besedi in jo izpolnjevati. Ohranjena je za vse čase v evangelijih in tradiciji. Hrani jo in razlaga Cerkev. To besedo beremo in premišljujemo sami, o njej slišimo v cerkvi, pri verouku, katehezi in duhovnih srečanjih. Papež in škofje nas tudi v letošnjem postnem času vabijo, naj odpremo svoja srca božji besedi, ker nas uči, navdihuje in usmerja: »... blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in se po njej ravnaajo« (Lk 11, 28).

Božji besedi smo dolžni prisluhniti, ker hrani našo vero in očiščuje naše duhovne oči.

Šibko vero in bolne duhovne oči imajo tisti, ki ne poznajo edinega pravega učitelja vere Jezusa Kristusa; tisti, ki nočejo ali ne zmorejo napora, da bi sprejeli njegovo resnico; tisti, ki niso gotovi niti o resnici, v katero verujejo; tisti, ki ne živijo v skladu s svojo vero; tisti, ki svojo vero umažejo z grešnim življenjem in kvarijo z vraževerstvom, raznimi horoskopi, magijo... Na žalost med njimi niso samo neverni, maloverni in kristjani iz krstne knjige, ampak tudi kristjani, ki mislijo o sebi, da so resnični Jezusovi učenci in prijatelji.

Naj zaključimo našo misel sveti Avguštin: »O Resnica, luč mojega srca, naj mi ne govori moja tema... Nagovori me ti, ti me pouči!«

MILAN NEMAC

(nadaljevanje s 1. str.)

Slovenska politika išče izhoda

kati tudi na radiu in televiziji, ker vodstvo RTV hiše ne uresničuje kolektivne delovne pogodbe. Po besedah predsednik Sveta RTV Rudija Šeliga pa ne gre le za plače, ampak še bolj za odstavitev generalnega direktorja Jerovška s strani »iste miselnosti in istih sil, ki so dr. Jerovška v svinčenih sedemdesetih letih odstranile z univerze«. Pripomniti velja, da po demokratičnih volitvah ni bil iz RTV hiše nihče odpuščen zaradi političnih razlogov.

Vročje je bilo tudi v parlamentu, kjer je tekla razprava o tem, ali naj bodo ženske z otroki deležne nekaterih ugodnosti pri pokojninskem zavarovanju. Pri tem je krščansko-demokratski poslanec Sewarbartl po nerodnosti dejal, da niso vse ženske »enakovredne«, pri čemer se je dvignil liberalno-demokratski poslanec Jaša Zlobec in govorcu zaklical »fašist«.

Diplomatska dejavnost je še naprej živahna. V torek sta se v Ljubljani mudila luksemburški in albanski zunanji minister. Slovenija bo s Tirano vzpostavila redno letalsko progno. Dežela je za Slovenijo postala zanimiva zlasti zaradi zaradi onemogočenih kopenskih poti prek Jugoslavije. V Ukrajini se je mudil namestnik zunanjega ministra, podpredsednik vlade Ocvirk pa se je v Iranu dogovarjal o nakupu nafte in ustanovitvi mešane banke. Janez Janša in generalmajor Slapar pa sta se mudila pri madžarskih kolegih.

Leon Marc

Romarji iz Milana v Palestini

V ponedeljek, 17. februarja zvečer so prispeli romarji iz Milana v Palestino. Vodil jih je nadškof kardinal Maria Martini. Pridružil se mu je kar 1300 romarjev. Doslej še nobena skupina romarjev ni dosegla tako visokega števila. Razmere v Izraelu niso bile ravno idealne, a kardinal je vabil k zaupanju v božje usmiljenje.

Kardinalu Martini so sveti kraji zelo pri srcu. Že kot študent je v Palestini sodeloval pri arheoloških izkopaninah. Kardinal se je izkazal za izvrstnega vodiča po svetih krajih.

V Srbiji po starem

zasedanju v ponedeljek predvsem ponovno sprožila ekonomska vprašanja, ki ostajajo nerešena, in vprašanja nasledstva Jugoslavije, saj si to sedaj lastijo le Srbi in Črnogorci. Takšnemu modelu pa so po ruskem vzoru naklonjeni tudi v vodstvu mirovne konference.

Na konferenci ni bilo Miloševića, ki naj bi se v soboto ponoči zvečer lažje poškodoval v avtomobilski nesreči v Beogradu. Komentatorji namigujejo, da je bila morda nesreča le uprizorjena, saj Milošević ni hotel tvegati odsotnosti v Bruslju istega dne, ko je v Beogradu opozicija pripravila demonstracije ob obletnici lanskih krvavih demonstracij ob 9. marcu. Demonstracije v Beogradu so minile mirno, tako kot si je želela oblast. Ta je načrtno opozarjala javnost, da lahko pride do prelivanja krvi, tako da so se mnogi Beograjčani umaknili iz mesta, z ulic odstranili avtomobile ali pa ostali doma za televizorji, kajti TV Beograd je demonstracije namerno prenašala v živo. Tako je bilo zborovalcev na trgu pred novo cerkvijo sv. Save le nekaj deseti tisoč, svoje zahteve pa so strnili v pet točk: Miloševićev odstop, nove volitve in ustava, svoboda govora na TV in v tisku, spremembe v gospodarski in socialni politiki, ter vrnitev državljanstva Karadžorževićem.

Toda kot se zdi, Milošević še ostaja trdno v sedlu, tudi zaradi občasnih trgovanj med opozicijo in oblastjo. Vojska je tokrat stala ob strani v gnezdih z mitraljezi, ob boku s številnimi policisti v mestu in na vseh vpadnicah vanj.

Osebnost in delo prof. Dragotina Butkoviča Prijatelju v spomin

V sredo, 4. marca, se je rupensko-pečanska fara zadnjič poslovila od svojega župnika, prof. Dragotina Butkoviča. Kot je ob slovesu v cerkvi dejal njih zastopnik Ivo Kovic, je pokojni gospod 32 let vodil njih župnijsko občestvo (od 1959 do 1992). Toda od pokojnika se niso poslovili samo njegovi župljani, temveč se je ob njegovi krsti v štandreški cerkvi zbralo tudi številno goriško slovensko občestvo in zelo številni njegovi sobratje, tako Slovenci kot Italijani, saj je bil njih sošolec in sobrat. Prišli so tudi zastopniki Mohorjeve družbe iz Celovca in Celja. Pogrebno mašo je vodil g. nadškof ob bližnji asistenci goriškega generalnega vikarja msgr. Silvana Cocolina ter koprškega generalnega vikarja msgr. Renata Podberšiča, ki je zastopal škofa Metoda Piriha in prinesel tudi njegovo sožalje. (Naj mimogrede omenimo, da je škof M. Pirih obiskal bolnega Butkoviča na njegovem domu le kakih 14 dni pred smrtjo in je njemu ter kaplanu še skuhal kavo.)

cionalističnih oziroma nacionalistično osvajalnih ali drugih manj čistih nagibov, kakor so jim nekateri oporekali, marveč iz neke notranje nuje, ki ji pravimo zvestoba, zvestoba do Boga, zvestoba in želja, da ljudstvo, iz katerega črpaš svoje korenine, po božji volji živi in se njegov glas sliši v zboru vseh drugih glasov in jezikov.

Pokojni Drago je živo občutil tako težkočo in perpektivno družbeno in politično neobetavnost te poti kakor tudi vzvišenost in lepoto tega poklica in se je zanj zato odločil.

Slovensko zgodovino pisje ni do sedaj primerno ovrednotilo velike vloge primorskih duhovnikov med obema vojnama in njihovih vzgibov v službi slovenskega ljudstva tostran Alp, ki mu je bila usodna ura, in hudo mi je pri srcu, ko čutim in slutim, da mladi rod gleda na tisto obdobje kot na neko davno prazgodovino, ki nima današnji stvarnosti kaj povedati.

Hvala ti, Drago, za lepo besedo.

nes zvoni? Njemu, a tudi nam, ki smo bili deležni njegovih darov. Nosili ga bomo v pristrčnem spominu, priklicali bomo njegov obraz, ko bomo zasledili njegovo ime v njegovih čudovitih priredbah in prevodih...«

Ko so ugibali, kje pripraviti pogreb, v domači cerkvi ali v Štandrežu, in so se odločili za Štandrež, je bila to posrečena odločitev: v Rupli ali na Peči bi niti duhovniki s škofom ne mogli v cerkev, veličastna štandreška cerkev pa je lahko vse sprejela in se je moglo somaševanje brez zastojev vršiti. Bila je sicer nepelnjena sreda, toda to ni oviralo sobratov, da so v tako velikem številu prihiteli v Štandrež, morda jih je bilo preko sto.

Poleg duhovščine so se pogrebne maše udeležile tudi številne civilne osebnosti, med njimi minister Dular; pogrešali smo le kakega vidnega zastopnika sovodenjske občine. Dragotin je bil vendar iz Sovodenj in je bil župnik v sovodenjski občini ter poleg tega viden kulturni delavec in profesor tudi raznim sovodenjskim možem.

Pokojni Drago Butkovič je ljubil petje in glasbo ter sam igral na klavir. Dovršeno petje rupensko-pečanskega zbora, ki so ga pomnožili še drugi pevci, je gotovo bilo zaslužen priznanje pokojniku tudi za njegovo ljubezen do lepe pesmi. Posebno pa moramo omeniti otroški zbor, ki mu je ob začetku maše prvi zapel. Bil je res ganljivo.

Po končani maši so se od pokojnika poslovili Ivo Kovic v imenu župnije, prof. Marija Češčut v imenu Sovodenj in Goriške Mohorjeve družbe.

V cerkvi se je poslovil še msgr. Jožef Žorž v imenu duhovščine.

Po končanih obredih v cerkvi je sprevod s krsto krenil na rupensko pokopališče. Tu je obrede opravil msgr. Oskar Simčič. Še zadnje molitve in zadnja pesem in množica se je tiho razšla.

Dragi prijatelj, pri Bogu uživaj plačilo za svoje bogato in vsestransko delo za svoje ljudstvo in za Kristusa.

K.H.

Šolsko leto 1960-61 - Dijaki III. B razr. Nižje srednje šole

MED MAŠO JE SPREGOVORIL DR. OSKAR SIMČIČ

Potem ko je orisal njegovo življenjsko pot, je nadaljeval: »Pokojni Drago je bil izmed številnih tedanjih primorskih fantov, ki so čudovito vezali ljubezen do Boga in do svojega ljudstva, kateremu je bila usodna ura biti ali ne biti. Na pot duhovniške službe niso šli iz kakih na-

V svojem življenju si bil oznanjevalec besede kot duhovnik in kot profesor vzgojitelj... Dragotovo »srce« je bilo duhovniško srce in njegova beseda je sporočala njegovo dušo, ki je bila ubrano prevzeta z resnico, dobrotu in lepoto. Njegov čut za lepo, zlasti lepo slovensko besedo, me je vedno prevzemal...«

G. Simčič je zaključil: »Komu da-

Slovo od predsednika GMD

Dragi g. profesor!

V imenu Vaših sovodenjskih rojakov in v imenu Goriške Mohorjeve družbe Vam izražam globoko hvaležnost za vse delo, ki ste ga posvetili svojim ljudem, pravzaprav nam vsem, ki smo bili in smo deležni Vašega plemenitega poslanstva.

Verjeli ste v pomembno vlogo kulture in šolstva kot dveh najžlahtnejših dejavnosti za ohranitev in osveščanje slovenskega naroda, še posebej na tem primorskem koščku slovenske domovine. Vedno in povsod ste širili prepričanje v odrešilno moč znanja in izobrazbe, knjige. Bili ste učitelj v najboljšem pomenu te besede. Učitelj, čigar delo je in bodi posvečeno ljudem, ki je sadež drevesa namenjen tistim, ki ga odtrgajo, in ne drevesu samemu. Kot takega se Vas hvaležno spominjajo cele generacije študentov, ki ste jim posvetili najdragocenejše trenutke svojega bogatega ustvarjalnega življenja.

Odlikovalo Vas je neutrudno, vztrajno, poglobljeno delo, ki ne sledi hipnim, učinkovitim rezultatom, ampak gradi počasi in neutrudno. To dokazuje — med drugim — Vaš izčrpano izdelan Slovensko-latinski slo-

var, ki je našim dijakom v dragoceno pomoč, kot tudi Vaš odličen prevod Riposatijske Zgodovine latinske književnosti.

Leta 1986 ste prevzeli vodstvo Goriške Mohorjeve družbe in prav tej — za nas Primorske Slovence tako važni kulturni ustanovi, ste zadnja leta posvetili vse svoje bogato znanje in moči. Za GMD ste prevedli knjigo papeža Lucianija Spostovani, prevod, ki — kot vsi ostali — kaže Vašo izredno skrb za pravilen in pristen jezik.

Predvsem po Vaši zaslugi se je uredničila zamisel, da knjižni dar GMD obogatimo z zbirko Naše korenine, ki naj bi ovrednotila manj znana dela zaslužnih mož naše preteklosti. Prepričani ste bili, da je poslanstvo Goriške Mohorjeve predvsem uredničenje tiste kulture, ki prebiva v narodu zavest, da so njegove korenine močne in globoko v zemlji in zgodovini, kulture, ki verjame v svojo moč in pomen v borbi za narodovo osveščanje, predvsem pa kulture, ki verjame, da je boj za resnično oplemeniteno podobo slovenskega jezika prva naloga naših trenutnih in bodočih snovanj.

Vsi tisti, ki nam je bilo dano, da

smo Vas поблиže poznali in Vašo osebnost in delo doživljali v najbolj neposrednem pomenu te besede, Vam izražamo svojo globoko hvaležnost, svoje občudovanje, svoje priznanje in svoj dolg za vse tisto, kar ste za nas storili in kar ste nam tudi trajno zapustili.

Marija Češčut

Zadaj: g. L. Marc, msgr. L. Ristis, prof. D. Butkovič, dr. G. Maghet. Spodaj: g. G. Deluisa, msgr. B. Lambey, msgr. S. Fain

Drago Butkovič in prijatelji v Pragi 1991

Šalili smo se o koreninah njegovega zanimanja za jezike in za njegov jezikovni purizem: študent liceja Drago Butkovič je bil leta 1937 med tistimi gojenci, ki so bili zapleteni v tragikomično zadevo »Metle«, »tajno družbo«, tako so jo označili pazniki tistega časa, s katero so slovenski študentje malega semenišča tistega časa skušali ohraniti živo ljubezen do jezika in kulture, ki sta jo zanimala šovinizem in fašizem.

Ob pogledu na težke izkušnje, ki jih je moralo slovensko ljudstvo prestati v tistih letih, priznavamo, da je bila Cerkev neke vrste »Noetova barka«, v katero se je zatekla slovenska istovetnost. Vse se je takrat zareklo proti tej istovetnosti. Toda v osebnosti slovenskih duhovnikov, v njih skupni sposobnosti, da organsko povežejo izkušnjo vere in kulture, je bil skrit ne samo tisti upor, temveč tudi matica cele generacije laikov med obema vojnama. Drago se mi je zdel tipična osebnost tiste generacije, človeško tako zelo odprte, ki sem jo odkril v zadnjih desetletjih med slovenskimi sobratji. Eden najbolj značilnih mož tiste duhovniške generacije, »ki neustrašeno vodi ljudstvo k Bogu,« kot piše Alojz Rebula, »a si istočasno vzame luksuz, da se v kulturi in v družbi uveljavi.

Tako se je Drago uveljavil kot profesor grščine in latinščine ter se spoznal z dobrim delom sedanje slovenske inteligence; bil je istočasno animator slovenske kulture v vrstah slavne Mohorjeve družbe ter odličen prevajalec.

Toda skladnost med njegovimi kulturnimi talenti ter njegovo človeško prijaznostjo je bila morda najbolj tipična odlika prijatelja, tista, ki ga je najbolj delala simpatičnega.

Razgovor z njim je bil prepleten s fino ironijo, ki jo je usmerjal najprej do samega sebe. Tudi v teh hudih mesecih bolezni je še naprej sprejemal prijatelje in nadaljeval z delom, vedno poln »vicev« in šal. Znal je skrivati svojo zaskrbljenost zaradi življenja, ki se mu je iztekalo; vsak čas je znal prislutniti obiskovalcu in se še naprej zanimati za kulturno in družbeno dejavnost. Še zadnje dni mi je sam pripravil skodelico čaja v svojem prijaznem stanovanju, ob zanimanju za Attemsa, katerega odlomke je mojstrsko prevedel iz slovenščine.

Skupaj sva razpravljala o odgovornosti slovenskih katoličanov spričo lastne zgodovine, tudi novejšje, ki jo je treba odkriti in z njo seznaniti. Soglašala sva v želji, da bi se slovenska Cerkev znala soočiti z novo težko situacijo svojega ljudstva ob opori na vero in misijonarstvo. Toda tudi »Slovenski Primorci« naj bi ostali zvesti svoji tradiciji, avtonomiji in odnosom do furlanske stvarnosti, s katero se je Drago čutil povezan tudi zaradi prijateljev Furlanov in zaradi zanimanja za furlanski jezik v soglasju z goriško tradicijo večjezičnosti.

Dragi prijatelj! Koliko skupnih zanimanj nama je rojilo po glavi ob okusni postrvi na bregu Soče ali na potovanjih po Južnem Tirolskem in nazadnje v Pragi; koliko spominov na prijatelje iz semenišča, koliko najinih načrtov... V srcu mi ostaja spomin na tebe kot na izreden dar, avtentično human...«

don Gigi Tavano

Razkoli v razkolu

Politične osamosvojitve raznih republik znotraj bivše Sovjetske zveze dobivajo svoj odraz tudi na cerkvenem področju. Tako ukrajinska pravoslavna Cerkev hoče imeti popolno »avtokefalnost« od moskovske pravoslavne Cerkve. To se pravi popolno neodvisnost od moskovskega patriarhata.

V Ukrajini pa ni še rešen odnos do uniatio. Ti so znova dobili svojo svobodo in državno priznanje, toda spor s pravoslavno Cerkvijo je ostal zaradi posesti številnih cerkvenih zgradb, ki jih je Stalin izročil pravoslavcem, ti jih pa nočejo vrniti prvotnim lastnikom.

Podobno je v Makedoniji. Tudi makedonska pravoslavna Cerkev se je odcepila od beograjskega patriarha in proglasila svojo neodvisnost. Toda noben pravoslavni patriarh je do sedaj ni priznal, še najmanj beograjski. Vprašanje je, kako bo zanj prijatelj.

Razsodba ustavnega sodišča Sklad Mitja Čuk Cankarjeve romantične duše na goriškem odru št. 62/92 in Slovenci »Škrat«

Ustavno sodišče je priznalo Slovincem v Italiji pravico, da uporabljajo svoj jezik pri civilnih postopkih. Vsi vemo, da je slovenščina na sodiških dejansko že uporabljiva. Člen 109 kazenskega postopnika omogoča pripadnikom priznane jezikovne manjšine pravico, da rabijo svoj jezik in da so lahko zaslišani v svojem jeziku.

Tudi zapisniki so vodeni v istem jeziku. V isti jezik so prevedeni vsi akti postopka, potem ko je kdo za to zaprosil. Te določbe je treba spoštovati pod sankcijo ničnosti.

To je vsebina člena kazenske procedure, ki se jo mi Slovenci bojimo uveljaviti.

Koliko dvojezičnih zapisnikov in procesov proti Slovincem smo imeli na goriškem sodišču? Ali ne vemo, da je nespoštovanje teh določb s strani sodstva pod sankcijo ničnosti?... To pomeni, da so brezpravni, neveljavni, nični vsi akti, ki ne spoštujejo dvojezičnosti, potem ko je nekdo zanj zaprosil. Naj povemo, da se dvojezične kazenske pravde odvijajo na tržaškem sodišču že vsaj dve leti!

Goriško sodišče ni do danes omogočilo nobenega dvojezičnega procesa. Pred meseci je celo zavrnilo prošnjo odvetnika Petra Sancina po dvojezični kazenski pravdi, rekoč, da v Gorici ne obstaja priznana jezikovna manjšina. Tudi goriško sodstvo se izmika tej človečanski, osnovni pravici uporabe manjšinskega jezika pred sodnimi oblastmi.

Zgrešeno pojmovanje o obstoju manjšine v Gorici je končno izpodbila razsodba Konzulte (ustavnega sodišča). V prvi vrsti se Ustavno sodišče sklicuje na pojem »priznane jezikovne manjšine«, ki pripada Slovincem v vsej Furlaniji-Juljski krajini (razsodba istega sodišča št. 28/82) na osnovi osimskega sporazuma iz leta 1975, drugih državnih zakonov, člena 3 deželne statuta FJK, ki priznava manjšini pravice na različnih področjih civilnega, družbenega in političnega življenja.

Pravica do rabe materinega jezika je tako važna, da jo priznava tudi Pogodba o civilnih in političnih pravicah OZN iz leta 1966.

»Uporabo lastnega jezika kot bistveni element kulturne identitete človeka je treba zajamčiti predvsem pred sodnimi organi.« Ustavno sodišče je mnenja, da se raba jezika ne identificira s »konkretno« možnostjo do pravice do obrambe, ker ta pravica je omogočena tudi tistim, ki poznajo italijanski jezik. Kar v resnici velja, je pa posebna zaščita kulturnega zaklada etnične skupnosti, v tem primeru slovenske. Poleg tega, nadaljuje ista razsodba, obstaja tudi obveza države, ki jo je sprejela z osimskim sporazumom, in po kateri je dovoljena raba slovenskega jezika v odnosu z javno upravo. Nekateri normativni akti so delno izvajali to obvezo in na primer omogočili sprejem v službo prevajalcev za procese, pri katerih je soudeležen pripadnik slovenske manjšine. Temu posledično sledi, da pripadnik lahko uporablja materin jezik v odnosu do oblasti.

Na koncu ustavno sodišče poziva parlament, da prilagodi zakonodajo zahtevam manjšine po zgledu Tridentinskega-Gornjega Poadižja.

Lahko z optimizmom rečemo, da je ta razsodba izjemne važnosti za vso manjšino v Italiji. Veliko zaslug imajo zanj predvsem tržaški pro-

fesor Samo Pahor, odvetnik Bogdan Berdon ter pretor na tržaški sodnji dr. Morvay. Vsebinska te razsodbe je bila tako eksplozivna, da so jo obravnavali vsi italijanski lokalni in državni časopisi. Veliko zanimanje je vzbudila tudi pri pravniki, ki so jo tolmačili restriktivno in jo obravnavali le s tehničnega aspekta (protizakonitost členov 22/23 zak. 689/81 in člena 122 civilnega postopnika) gl. *Piccolo*, 27/2/92, prof. ustavnega prava v Trstu Bartole.

V resnici pa je ta razsodba, ki bo vročena parlamentu in predsedniku deželnega odbora dežele JFK, velik pogajalni adut pri kateremkoli omejevanju manjšinskih pravic. In prav zato bo moral globalni zaščitni zakon nujno vzeti v poštev vsa načela o zaščiti, ki izhajajo iz besed najvišjega in prosvetljenega ustavnega sodišča.

dr. Renzo Frandolič

Večer o Filipu Terčelju

V četrtek, 5. marca, so se v Katoški domu začela teološka predavanja. Ta so sredstvo, ki pomaga verniku v posnem času, da se globlje zazre v življenjsko resnico Velike noči.

Prvo predavanje je imelo namen, da nam predstavi dva duhovnika, ki sta to spoznala in zanj tudi darovala življenje. O njiju je spregovoril g. Jožko Kragelj, ki se je predvsem osredotočil na osebo prof. Filipa Terčelja.

Značilnost tega slovenskega duhovnika je ravno velika gorečnost, da bi vsi ljudje lahko zaužili nekaj dobrega v življenju. Zato se je prof. Terčelj znal žrtvovati za druge tako v svoji poklicnosti, da oznanja Evangelij, kakor tudi v prosvetnem delu, izdajanju pesmaric in revij. Rad je imel tudi mladino in otroke, zato se je znal njim približati, stopiti v njihov svet ter jim tako oznanjati veselo novico o Dobrem pastirju.

O tem, kako je življenjsko pričel svoje lastno poslanstvo, znotraj težkih zgodovinskih časov, nam govori težave v prisilnem begu iz domače Primorske ter nasilna smrt.

Jožko Kragelj je zaključil predavanje še z orisom osebnosti Srečka Gregorca, prav tako duhovnika, ki je deloval na Goriškem.

Večera se je udeležilo zadovoljivo število ljudi, tudi taki, kateri so z lastnimi življenjskimi izkušnjami dopolnili bogat oris življenja prof. Terčelja.

J.Č.

Še en spomin na Filipa Terčelja

Ob oddajah na tržaškem radiu so nekatere udeležence obudile številne spomine na pok. Filipa Terčelja. Toda oglasila se je tudi njegova nekdanja učenka Marija Inzko iz Šent Janža v Rožu in obudila tele spomine:

Filip Terčelj je bil nekaj časa hišni duhovnik pri šolskih sestrah v Repnjah (fara Vodice). Tam sem hodila v šolo od leta 1930 do 1934 (v osnovno šolo) in se spominam dobro na gospoda, ki je znal izvrstno peti in nas je učil tudi spevoigre za šolski oder. Ne vem pa, če jih je sam zložil (najbrž že). Posebno lepo je pel v samostanski kapeli litanije Matere božje. Verjetno je bilo to leta 1933 ali 1934. Potem sem profesorja doživela še na državni gimnaziji na Poljanah. Tam je bil naravnost zmeraj »zaseden«; toliko je imel opraviti.

Ta sklad je postal v svet že pet številk svojega glasila ŠKRAT. Poleg Pastirčka in Galeba je to revija, ki sicer ni namenjena izključno otrokom, najdejo pa tudi oni zase kaj zanimivega: igrice, križanke, humoristične risbice, pesmi, utrinke, misli: »Če srečaš človeka brez nasmeha, mu pokloni svojega.«

Prednost revije je, da seznanja javnost o svojem vzgojno-zaposlitvenem središču, ki je edino te vrste v našem zamejstvu. Pobudnik je tudi za stike pri središčih za italijansko občinstvo.

Središče se je močno uveljavilo s poletnimi centri in dopolnilnim popoldanskim poukom, ki ga vodijo že od leta 1984. Za vzgojno-posvetovalno družbo pa so na voljo priznani strokovnjaki.

Ob pregledu vsebine je razvidno dobro poznavanje tukajšnjih razmer. Izbira člankov je zgovorno aktualna za starše in vzgojitelje, saj obravnava vedno pereče probleme današnje spreminjajoče se družbe. Psihofizična struktura otrok je različna od otroka do otroka in zahteva poznavanje tega ritma, ki naj ga prilagodimo njegovim individualnim sposobnostim. Pedagoški in zdravniški nasveti so zanesljivo informiranje staršem za napredek in zdravo rast otrok.

Dr. ja Viljema Ščuka so zdravniški prispevki. Jasna Merku razvija likovno izražanje otrok. Lepo se bere o Potepu po Benečiji in o Rozojanski dolini Nadje Kriščak. Jelka Cvelbar ve povedati, da so se že leta 1420 zbirali pustni veljaki in oblastniki za proslavo pusta na Opčinah, kjer jim je gostilna Mušketa, s tržaško občino, postregla z obilno pojedino. So pa še druge podrobnosti o pustu in razne zanimivosti. Garancija za lepo slovenščino je lektor prof. Zora Tavčar.

Zadnja številka prinaša zastrašujoč članek: »Pretrsljiv opomin! ... Oddelek newyorške policije opozarja na nove tipe mamil, ki jih ponujajo otrokom. Baje so že v obtoku v Švici in se predvideva, da bodo preplavila celo Evropo. Gre za sličice, ki se jih prilepi na drug predmet (ob veliki noči zajčke in pirhe). Majhni beli lističi, na katerih so čisto majhne zvezdice (BLUE STAR - Sinja zvezda), že delijo v vseh državah ZDA. Vsaka zvezdica je prepojena z drogo LSD in ker se prilepi s slino, pride mamilo neposredno v krvni obtok. Možna pa je absorpcija tudi skozi kožo že z otipavanjem. V obtoku so tudi neke vrste znamke bleščečih barv Supermena, Disneyevih junakov, metuljkov in drugo. Opozorilo torej vsem, ki delajo z mladino, naj se jih ne dotikajo, ker so nadvse nevarne, obdelane celo s strihninom. Pojav je smrtno nevaren, vse bolj pogosti smrtni primeri v Furlaniji-Juljski krajini so nam v opomin!

Izredno priznanje svetemu očetu

Mihael Gorbačov je za dnevnik La Stampa napisal daljši članek o svojih stikih s papežem Janezom Pavlom II. Med drugim je zapisal, da vse to, kar se je v zadnjih letih zgodilo v Vzhodni Evropi, ne bi bilo možno brez prisotnosti sedanjega papeža in njegove velike vloge v svetu. Stiki z Vatikanom so bili važni tudi za spremenjen odnos do ver v Sovjetski zvezi.

Cankarjeva drama Romantične duše je v letošnji gledališki sezoni Slovenskega stalnega gledališča šele tretjič v sedemdesetih letih zagledala luč reflektorjev slovenskih odrov. Prvič je bila prikazana leta 1922 po pisateljevi smrti. Za drugo uprizoritev je morala čakati nadaljnjih petdeset let. Februarja letos pa je ansambel SSG najprej v Trstu, potem pa v torek, 24. februarja, v Gorici, prikazal Cankarjevo »problematično« dramo v režiji mladega Vinka Möderndorferja in s tem dokazal, da je delo še gledljivo kljub pomankljivostim dramske strukture in nedorečenosti razpršenih dramaturško netematiziranih elementov. Romantične duše so drama, ki jo je naš slovstveni velikan z Vrhniko spisal pri enaindvajsetih letih; glede na to je treba priznati, da so »izjemno dobra igra, ki nam kaže izredno zrelega človeka«, kot pravi sam režiser.

Med drugim se v delu napovedujejo vse poznejše Cankarjeve drame. Glavni junak Romantičnih duš je dr. Mlakar (interpretira ga Anton Petje), slovenski malomeščanski politik, ki se na vrhuncu lastne slave in moči zaljubi v Pavlo (Lučka Počkaj), krhko jetično dekle. Zaradi nje skoraj zapusti politično kariero, ki si jo je utiral s hinavščino, podkupovanjem in srhljivim cinizmom. V njegovem značaju so že razvidni karakterni elementi nietzschejanskega Kantorja iz Kralja na Betajnovi, ki s svojo izjemno voljo po moči v zvijačnih aktivnostih politične srenje dominantno razkrinka skrito in naivno tragiko malomeščanskega povzpništva. Mlakar je človek, ki se v odporu do svoje preteklosti in zaradi Pavle, ki ga mami s svojevrstno krhkostjo in skoraj demoničnostjo, odpove svetu odraslih in kot mladostna romantična duša prestopi iz sveta obveznosti, konvencij in intrig v svet čiste, idealne, ekstatične ljubezni. Čustvo, ki si ga najprej sam noče priznati, končno prevlada nad njegovim strahom; iz slavohlepne veljaka se dr. Mlakar spremeni v nemočnega romantika, ki zaradi svoje antikonformistične geste ni več sposoben življenja po družbenih shemah. V Pavlo je projiciral vse to, kar je še čistega in idealnega v njem ostalo s silo potlačenega. Svoje srce je (kljub tragični nedosežnosti usodno razdvojenih ljubimcev) odprl hrepenjenju.

Režiser Möderndorfer je dramo interpretiral pretežno kot politično satiro v ključu problematike puhlosti lažnega nacionalnega patosa v zagatah volilnega časa. Pri tem je verjetno premalo poudaril značaj intimnega »romantičnega« enaindvajsetletnega Cankarja, ki si je v svoji mladeniško vihravi umetnosti privoščil ustvariti predvsem čustveno in čutno dramo, katere glavni junak je človeška duša kot najvišja etična

vrednota v spopadu z družbenimi nujnostmi. V našem času frenetičnih priprav na volitve pomeni kristjanu ta drama izziv za preverjanje osebnih in skupnostnih (oz. strankarskih) prizadevanj na strmi poti socialne in politične edinosti Slovencev; to se nam kaže kot edini način za ohranitev močne narodne identitete naše manjšinske skupnosti. Upajmo, da so naši politični predstavniki sposobni trezno razsojati o znamenjih časov in primerno upravljati narodov klic po življenju. Še bolj pa upajmo da le-ti niso Mlakarji, ki so jim »napredek, narodov blagor in politična zrelost« le »idealne bobneče fraze«...

DG

»Koroška poje«

V nedeljo, 8. marca, popoldne se je v celovškem Domu glasbe zbralo lepo število ljubiteljev slovenske pesmi, da bi počastili 100-letnico rojstva prof. Luke Kramolca, 90-letnico rojstva še živeče pesnice Milke Hartman in 20-letnice te pevske revije. Predsednik Krščanske kulturne zveze, ki je prireditev organizirala, dr. Zerzer, je med častnimi gosti lahko pozdravil ljubljanskega nadškofa dr. Šuštarja, škof. kanclerja Kristofa, ministra Dularja, slovenskega konzula v Celovcu g. Jazbeca in predsednika raznih koroških organizacij. Spomnil se je tudi prav na ta dan pokopanega skladatelja in organista Antona Nageleta, katerega kantato o Miklovi Zali so pred dvema letoma predvajali na koncertu »Koroška poje«. Sodelovalo je 14 zborov, predvsem iz južne Koroške, po eden pa iz Slovenije (Prevalje) in Kanalske doline (Višarski kvintet iz Ukeve).

Pesnica Milka Hartman (rojena 1902 v Sp. Libučah) je napisala več kot 100 pesmi, kot gospodinjska učiteljica pa je navduševala mlada dekleta za petje, igranje in deklamiranje. Njena prva zbirka je izšla že leta 1934 v Ljubljani, Celovška Mohorjeva pa je poleg drugih izdaj prav te dni dala na tržišče dvojezične (angleško-slov.) pesmi z naslovom »Kresna noč«. Ob praznovanju 80. rojstnega dne leta 1982 je bil te vrste koncert že posvečen njej, pred leti pa je prejela tudi Tischlerjevo nagrado in profesorski naslov.

Prof. Luka Kramolc (roj. 1892 v Šentanelu pri Prevaljah, umrl 1974 v Ljubljani) se je vedno čutil tudi kot Korošca in njim posvetil veliko svojih skladb, ki jih razni zbori radi uvrščajo v svoj program.

Posebno veličasten je bil zaključek dveurne prireditve, ko so združeni pevske zbori zapeli 4 pesmi Luke Kramolca in Milke Hartman, biser-nomašnik, 87-letni žpk. Tomaž Holmar z Obirskega pa je dirigiral tudi slovensko himno.

R.B.

Moški zbor »TRTA« - Žitara vas (Koroška) - zborovodja Jozej Starz

Za vztrajnost v službi človeka

Tako se glasi geslo, ki si ga je gibanje »Politika in vrednote« iz Trsta in Gorice zamislilo kot vodilno misel Socialnega dne, ki ga v sodelovanju z društvom »Studenci« iz Čedad ter s slovenskimi Krščanskimi demokrati z Obale, Krasa in Severne Primorske pripravljajo za nedeljo, 15. marca, pri Sv. Ivanu v Trstu. Socialni dan se bo začel z župnijsko sveto mašo v svetoivanski cerkvi ob 10.00, takoj za tem pa se bo nadaljeval v Marijinem domu v ul. Brandesia 27 s predavanji in okroglimi mizami. Ob 13.00 bo skupno kosilo za goste in za prijavitelje, po kosilu pa bodo nadaljevali z delom do 17.00.

Strokovnjaki iz zamejstva in matične domovine se bodo dotaknili naslednjih tematik: 1) Socialna misel slovenskih kristjanov na Primorskem v preteklosti. 2) Kaj pomeni rojstvo samostojne slovenske države za primorske Slovence ob obeh straneh meje; 3) Evropski krščanski demokrati o manjšinah; 4) Ali je najvišje merilo javnega življenja uspešnost? Ali je danes možna poli-

tika v službi človeka; 5) Oseba: središče družbenega nauka Cerkve. Kaj to pomeni v vsakdanji politični praksi; 6) Oblike političnega delovanja kristjanov v Sloveniji danes; 7) Socialna dejavnost v luči krščanskih vrednot.

Vsa razmišljanja bo povezovalo naslednje vprašanje: ali se kristjani, ki delujemo v politiki, sociali ali kulturi lahko sprijaznimo z neusmiljenim pragmatizmom, ki vlada v javnem življenju? Ali lahko molčimo ob tem sodobnem neznanju preri- vanju za oblast, denar in gole materialne koristi, pogosto na škodo človeka?

Pri tem razmisleku nam bodo pomagali strokovnjaki in javni delavci, kot so Ferruccio Clavara, Ivo Jevnikar, Nace Polajnar, Tomaž Simčič, Anton Sres, Bernard Špacapan in Marko Vuk. Povezoval bo Peter Močnik.

Za pojasnila se je mogoče obrniti na tel. 040-370864 (Slovenska prosveta) v jutranjih urah.

Gibanje »Politika in vrednote«

Novi mašni plašč s simboli

Mašni plašč, ki ga bodo nosili duhovniki ob somaševanju s papežem ob njegovem obisku v naši deželi. Cerkvam bo ostal v trajen spomin na pepežev obisk

Knjiga »Za pravičen zaščitni zakon« v rimskem parlamentu

Slovenska skupnost je dne, 3. marca, predstavila v dvorani za tisk italijanske poslanske zbornice v Rimu knjigo »Za pravičen zaščitni zakon«, ki jo je pred kratkim izdal Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček. To je bila tudi priložnost za razgovor o sedanjem položaju naše narodnostne skupnosti. Deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar je namreč poudaril, da Slovenci v Italiji pričakujemo od novega parlamenta, da končno reši naša odprta vprašanja.

Tiskovne konference se je udeležil za SSK tudi Antek Terčon, uvodno besedo pa je imel poslanec Union Valdôtaine Laucien Caveri, ki je potrdil medmanjšinsko solidarnost. Ta bo v kratkem ponovno prišla do izraza na parlamentarnih volitvah, saj bosta na listi Federalizem poleg drugih skupin sodelovali tako Slovenska skupnost kot Union Valdôtaine.

DAROVI

Ob smrti domačega župnika g. Dragotina Butkoviča so darovali vaščani Rupe in Peči v njegov spomin: na Peči 2.370.000; v Rupi 2.377.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N.N. 300.000; N.N. 100.000 lir.

Za Katoliški dom: N.N. 100.000; M.D. 300.000; A.N. 200.000; Pisk Francka 50.000 lir.

Za misijone: Družina Lorenzi 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Neva Žerjal-Fonzari v spomin mame Ane 200.000; Marija Žagar ob rojstnem dnevu pok. Mare 50.000 lir.

Za popravilo župnišča na Opčinah daruje Elda 50.000 lir v spomin na drago Fani Malalan.

Za cerkev v Ricmanjih: Vera Turk, Trst, v spomin na pok. Pjerino Blažina 50.000; Valerija Kuret, Ricmanje, v spomin pok. Feliceta Vatovec 20.000; v zahvalo sv. Jožefu 30.000; Amalija Kuret, Ricmanje, v spomin na pok. moža Marija 50.000; N.N. Trst, v spomin na svoje pokojne 20.000; Marija Žuljan, Ricmanje, za luč sv. Jožefa 10.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda Mandiča pri Domju: Marija Jakomin, Kremenka, v spomin na pok. hčerko Mafaldo 50.000; Leopolda Rudež, Trst, 30.000; N.N. Trst 10.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: Suzana

Mužina 50.000, Marija in Darko v spomin Davida Kalc in staršev Mahnič 50.000; Magda Šajnsnikova 30.000; Marija Kraljeva 20.000; starši Felletti ob poroki hčerke Kristine 200.000; Emil Filipov 10.000; starši Opeka v spomin hčerke Barbare 50.000; Marija Kocijan v spomin mame Marije 50.000 lir.

Darovi za nova vrata Gropajske cerkve: Zorka Kaplanova 10.000; Marija Juljetova 10.000; Kusovi 50.000; Karlo Mežnarjev 200.000; Anamarija in Klara v spomin staršev Franceta in Štefanije 30.000 lir.

Za mater Terezijo iz Kalkute: Ana Špacapan 100.000 lir.

Za Katoliški tisk: Šolske sestre, Trst, 100.000; v spomin na prof. Dragotina Butkoviča darujejo druž. Cotič in sestri Čeudek 150.000 lir.

Za Sv. Goro: M. Reja 100.000; N.N. 100.000 lir.

Za Katoliški glas: N.N. 50.000 lir.

Za misijon P. Kosa: M.D. 100.000 lir.

Za Zavod Sv. Družine: Željka Simčič v spomin prof. Butkoviča 50.000 lir.

★

Priskočimo na pomoč blejski župniji za reševanje in odkup cerkvice na blejskem otoku. List »Družina« vabi nas Slovence, da rešujemo slovenski »Dom vere«.

V sklopu praznovanj farnega patrona Sv. Jožefa v Ricmanjih je v Baragovem domu odprta razstava razglednic o prvi svetovni vojni.

Otvoritev bo v nedeljo, 15. marca, ob 17.30 po koncertu godbe na pihala, trobilne skupine in orgel (v cerkvi) ob 16.30.

SSO

Kandidati na listi FEDERALIZEM

Poslanska zbornica

Okrožje Trst

Dr. Peter Močnik - tržaški pokrajinski podtajnik SSK, odvetnik in šolnik.

Pino Celise - predstavnik Union Valdôtaine, uradnik.

Stelio Pranzo - predsednik deželne odbora gibanja upokojujencev.

Okrožje Videm, Belluno, Gorica, Pordenon

Dr. Mirko Spazzapan - pokrajinski odbornik SSK v Gorici, zdravnik.

Sabina Antoni - članica goriškega pokrajinskega sveta SSK, uradnica.

Aristide Bonelli - predstavnik Sardinske akcijske stranke.

Marko Braini - član goriškega pokrajinskega sveta SSK, tehnik.

Luigi Ceserani - član vsedržavnega vodstva stranke upokojujencev iz Milana.

Branko Černic - občinski svetovalec SSK v Sovodnjah, zdravstveni operater.

Ferfoglija Stanislav - član doberdobske sekcije SSK, bolničar.

Dr. Maja Lapornik - članica tržaškega izv. odbora SSK, programist-režiser na radiu Trst A.

Manfred Margesin - podpredsednik stranke Union für Süd Türol iz Bocna.

Stelio Pranzo - predsednik deželne odbora gibanja upokojujencev.

Salvatore Venosi - član deželnega tajništva SSK, raziskovalec.

Roberto Vicquery - predstavnik Union Valdôtaine iz Brussona (Dolina Aosta).

Vogrič Ivan - predsednik števerjanske sekcije SSK, kmetovalec.

Senat

Okrožje Gorica

Dr. Andrej Bratuž - deželni podtajnik SSK, profesor.

Okrožje Trst I

Dr. Boris Pahor - pisatelj

Okrožje Trst II

Dr. Dragomir Legiša - predsednik deželnega nadzornega odbora SSK, časnikar.

Okrožje Čedad in Tolmeč

Salvatore Venosi - član deželnega tajništva SSK, raziskovalec.

Okrožje Pordenon in Videm

Luigi Ceserani - član vsedržavnega vodstva stranke upokojujencev iz Milana.

V Rimu na listi »Federalismo« za poslansko zbornico nastopa tudi:

Dr. Zorko Harej - predsednik tržaškega pokrajinskega sveta SSK, glasbenik.

V Milanu na listi »Federalismo« za poslansko zbornico nastopa tudi:

Marija Ferletič - predsednica Sveta slovenskih organizacij. Kot je znano, je s temi volitvami v veljavi določilo, da se lahko izrazi samo ena preferenca in da je treba v tem primeru izpisati kandidatov priimek.

TRST

Srečanje župnijskih sodelavcev

V nedeljo, 22. marca, ob 15. uri bo v Marijanišču srečanje mladih iz naših župnij.

Tema srečanja bo: Kaj lahko župnija nudi mladim danes?

V prvem delu bo temo predstavil dr. Jože Ramovš. V drugem delu bo okrogla miza na isto temo. Pri njej bodo sodelovali predavatelj, eden od duhovnikov in predstavniki mladih.

Srečanje organizirajo župnije: Opčine, Repentabor in Trebče. Srečanje je namenjeno vsem mladim, ki sodelujejo pri oblikovanju župnijske skupnosti tako iz treh omenjenih župnij, kot tudi od drugod.

Podobna srečanja se bodo nadaljevala tudi v prihodnje.

Vabljeni!

Sv. Ivan - gostovanje Štandrežcev

Po obnovitvenih delih se v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu vrstijo razne prireditve. Tako je preteklo nedeljo nastopila dramska skupina iz Štandreža s komedijo srbskega komediografa Branislava Nušića Gospa ministrica. Gostje z Goriškega so hvaležnemu občinstvu prinesli obilo smeha in sproščene zabave.

Že za naslednjo nedeljo pa je v isti dvorani napovedan socialni dan z referati, okroglimi mizami in družabnostjo.

Skupno tržaško romarsko potovanje

Duhovska zveza v Trstu organizira od ponedeljka, 29. junija, do petka, 3. julija 1992, romarsko potovanje po deželi Burgundiji v Franciji.

Približni spored je naslednji:

1. dan: Trst - Torino - Lyon.
2. dan: Lyon - Ars - Cluny - Beaune - Lyon.
3. dan: Lyon - La Salette - Grenoble - Lyon.
4. dan: Lyon - Paray le Monial - Nevers - Lyon.
5. dan: Lyon - Annesy - Aosta - Trst.

Prenočevanje bo vedno v Lyonu v hotelu 3. razreda v sobah z dvema ali tremi posteljami.

Cena: 660.000 lir. Za enoposteljno sobo znaša dodatek 140.000 lir. Ob vpisu se plača 300.000 lir, ostalo do konca maja.

Potrebni dokumenti: veljavna osebna izkaznica ali potni list. Vpisujejo vsi slovenski duhovniki na Tržaškem.

Za morebitna pojasnila se obrnite na g. Franca Vončina, tel. 228 - 126.

★

»Tudi narodni prvaki se morajo klanjati božji besedi: »Ljubite luč modrosti vi, ki ste prvaki narodov.« (A. Mahnič)

Praznovanje sv. Jožefa v Ricmanjih od 15. do 22. marca 1992

Cerkveni spored (duhovna obnova z misijonarjem p. Slavkom Sternšekom).

Četrtek, 19.3. (praznik sv. Jožefa):

Ob 9.00 - sv. maša za šolsko mladino; ob 11.00 - slovesno somaševanje; ob 15.00 - litanije in sv. blagoslov; ob 16.00 - sv. maša za ital. vernike; ob 17.00 - večerna sv. maša.

Petek, 20.3.: zjutraj in popoldne obisk bolnih in ostarelih (na domu); ob 18.00 - sv. maša; ob 20.00 - razgovor s starši in odraslimi.

Sobota, 21.3.: ob 10.00 - srečanje z birmanci in velikoonočna spoved otrok; ob 18.00 sv. maša; ob 20.00 - srečanje z mladino.

Nedelja, 22.3.: ob 8.30 - velikoonočna spoved pri Domju; ob 9.30 - sv. maša in velikoonočna sv. obhajilo pri Domju; ob 11.00 - peta sv. maša v Ricmanjih; ob 15.00 - litanije in blagoslov; ob 16.00 - sv. maša za ital. vernike; ob 17.00 - večerna sv. maša in sklep praznovanja.

KULTURNI SPORED:

Nedelja, 15.3.: ob 16.30 - koncert godbe na pihala, trobilne skupine in orgel (v cerkvi); ob 17.30 - otvoritev razstave 1. svetovne vojne v razglednicah (Baragov dom).

Nedelja, 22.3.: ob 18.00 - koncert harmonikarske skupine (v cerkvi).

Vljudno vabi in prijateljsko pozdravlja vse drage goste in župljane Župnijska skupnost Ricmanje

SOCIALNI DAN

bo v nedeljo, 15. marca, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu.

Ob 10.00 sv. maša v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu, nato začetek del v Marijinem domu.

Nabirka za katoliški tisk na Tržaškem

Sv. Ivan	800.000
Sv. Križ	800.000
Novi sv. Anton	510.000
Sv. Jakob	460.000
Dolina	315.000
Opčine	314.000
Ferlugi	91.000
Bane	79.000
Mačkopolje	310.000
Žavlje	215.000
Boršt	200.000
Prosek	200.000
Rojan	200.000
Repentabor	195.000
Salezijanci	185.000
Škedenj	150.000
Ricmanje-Domio	130.000
Barkovlje	105.000
Boljunc	100.000
Bazovica	80.000
Kolonkovec	60.000
Sv. Barbara	40.000
Pesek	40.000
Katinara	35.000
SKUPAJ	5.614.000

Pohištv

Korsič

Anton Korsič

- Serijsko pohištvo
- Pohištvo po meri
- Preureditve

Prodajalna: Trst, ulica S. Cilino, 38 - Tel. (040) 54390

Delavnica: Trst, ulica D. Chiesa, 91

Tržaški Godalni kvartet je prijetno presenetil

V nizu goriške koncertne sezone je v Katoliškem domu 26. februarja nastopil Godalni kvartet Glasbena matica iz Trsta. Sestavljajo ga mlajši glasbeniki, ki so izšli iz šole, po kateri skupina nosi ime: Žarko Hrvatitš in Jagoda Kljuder - violini, Marko Bitežnik - viola in Peter Filipič - violončelo. Izvajali so program, ki predstavlja nekaj zgodovinski prerez literature za tako zasedbo: Haydn, Mozart, Smetana in Merku.

S svojim nastopom so prijetno presenetili goriške poslušalce, saj je to že dobro uigrana skupina, ki zna ustvariti trenutke prave umetniške vznosenosti. Mestoma je bila sicer njihova igra nekoliko negotova in fraziranje še ne povsem izdelano. Najbolj iskreni so se nam zdeli v Merkujevem Quartetto breve, moroda zato, ker jim ta mladostna Mer-

kujeva skladba najbolj leži. Sicer ima Kvartet možnosti, da se razvije v dobro poustvarjalno skupino, moral bi le imeti več prilik, da igra v javnosti. Na koncertu je sodelovala tudi goriška glasbenica Daniela Brussolo. Njena flavta je res blesteče zapela v lepem Mozartovem kvartetu.

Pojav tržaškega Godalnega kvarteta nas navdaja z optimizmom — danes so taki slučajji bolj redki — ker dokazuje, da tlije še nekaj ustvarjalnosti v našem glasbenem zamejstvu. Ko pomislimo na vse povojne generacije, ki so izšle iz naših glasbenih šol, se nam zdi, da je njihova odmevnost v našem umetniškem snovanju le preskromna. Prepogosto se dogaja, da diploma s konservatorija — lepo uokvirjena — krasi steno dnevnice sobe. Le redki in srečnejši si z njo lahko služijo vsakdanji kruh. Ali ni tudi to vredno razmisleka?

Godalni kvartet Glasbena matica iz Trsta koncertira v Katoliškem domu v Gorici

Kam na počitnice Pustovanje v Podgori

Ne mislimo na velikonočne počitnice. Čeprav je še zgodaj, govorimo tu o poletnih počitnicah. Kam boste poslali svoje otroke poleti? Otroci od 5. do 16. leta starosti imajo lepo priložnost, da preživijo 20 dni julija v prijetni družbi v eni izmed kolonij, ki ju organizirata za slovenske otroke SLOKAD v DRAGI in Slovenska Vincencijeva konferenca v Comegliansu. O kolonijah govorimo že sedaj zato, ker je čas za vpisovanje v kolonije v Tržaški občini samo do 21. marca. Naknadno ne sprejemajo vpisov. V ostalih občinah na Tržaškem in na Goriškem je za vpis več časa.

Vpisujejo šolske oz. občinske zdravniške asistentke. Oglasite se takoj pri njih, da ne bo prepozno.

Za tiste, ki teh kolonij še ne poznajo, nekaj pojasnil.

Kolonijo v DRAGI pri Bazovici vodi SLOKAD. Nudi lepe sprehode v naravo, izlete in kopanje v morju.

Slovenska Vincencijeva konferenca organizira gorsko kolonijo v Comegliansu v Karnskih Alpah. Ta kolonija nudi spremembo zraka, sprehode med smrekami, daljše in krajše izlete v gore.

V obeh kolonijah imajo otroci priliko, da se igrajo na prostem na primernih igriščih in da se še drugače zabavajo in socializirajo.

Informacije dobite v Trstu v večernih urah za DRAGO na tel. 226117, za COMEGLIANS na tel. 43194 in 764288; v Gorici med 14. in 15. uro na tel. 530924.

Člani PD Podgora so tudi letos organizirali pustovanje, ki je bilo res veselo, domače in prijetno.

Na pustno soboto so prišli na vrsto otroci, ki so imeli v župnijski dvorani pustno rajanje z nagrajevanjem najlepših mask.

Neutrudljivi Natko Antonič je bil tudi letos pobudnik povorke po vasi. Pripravil je velikansko strašilo in skodelico z ječmenom »Orzoro«. V skupini se je mladina podala v nedeljo zjutraj po vasi. Povorko so zaključili ob kosilu. V popoldanskih urah smo se zbrali v velikem številu v župnijski dvorani, kjer so nastopali res pristrčni otroci in mladi s petjem in šaljivimi točkami.

Člani pevskega zbora so nam prikazali duhovito spevoigro po narodnih motivih »Za prazen nič« Naceja Hladnika, s katero so že nastopili na Dunaju, v Logatcu, v Rovtah. Pevce in igralce sta spremljala na pianolu in kitaro Mirko in Milan. Prijeten večer smo zaključili ob zvokih veselih viž, krofov in pršuta.

Najlepša hvala tudi našemu g. župniku Karlu Bolčini, ki nam stoji vedno ob strani.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL
GLASBENA MATICA
KATJA MILIČ
klavirski recital
Kogoj, Berg, Skrjabin.
Dvorana Katoliškega doma v Gorici.
Ponedeljek, 16. marca 1992 ob 20.30

V torek, 31. marca, zapade rok za vložitve prošelj na Deželo FJK za podpore, ki jih predvideva deželni zakon št. 46/91 za kulturne in rekreativne dejavnosti slovenske manjšine v Italiji. Za pojasnila je na razpolago sedež Sveta slovenskih organizacij v Gorici, drevored XX Settembre, 85, tel. in fax 0481/536455.

Dan slovenske kulture v Pevmi

V četrtek, 27. 2., smo imeli v prostorih OŠ Josipa Abrama v Pevmi prijetno prireditev v počastitev slovenskega Kulturnega praznika, ki jo je organiziralo KSD Naš prapor v sodelovanju z rajonskim svetom. Spored je uvedel predsednik društva Naš Prapor Albert Sošol, ki je v svojem nagovoru poudaril, kako je kultura važna, še posebno za nas Slovence, saj ohranja jezikovno in literarno izročilo; kultura je tisti svetnik, ki je reševal številčno majhen slovenski narod v najtežjih obdobjih njegove zgodovine.

Rekel je, da so nas zelo hudo prizadeli ukrepi o črtanju slovenščine iz statutih občin na Goriškem, proti čemur odločno protestiramo.

Kulturni spored so oblikovali osnovnošolski otroci z recitacijami in petjem. Pod vodstvom učiteljice L. Jarc so pristrčno zapeli nekaj pesmi. Na pianolu jih je spremljala Lucija Valentinčič, ki je tudi vodila mešani cerkveni zbor iz Pevme. Pod njeno večšo taktirko so pevci ubrano zapeli tri pesmi. Člani dramske skupine Naš prapor, ki jih je pripravila prof. Majda Vidrih, so podali niz Prešernovih in drugih poezij in razmišljanje o Prešernu.

Zelo originalni so bili tudi njihovi kostumi.

Vsi udeleženci so dobili še rdeč nagelj, simboličen slovenski cvet.

Veliko je mladine v tem prijetnem in slovenskem kraju, veliko ljudi, ki radi delajo, žal pa se pozna pomanjkanje prostorov, kjer naj bi se zbirali; to seveda omejuje dejavnost posameznih skupin, ki se pa kljub tem nevšečnostim trudijo z izredno dobro voljo in ljubeznijo do našega naroda.

c.a.

V sredo, 18. marca, bo v župnijski dvorani v Nabrežini mesečna konferenca. Ob 16.30 za mladino od 14. do 18. leta. Tema: O mladostnem zorenju. Ob 20.00 pa za odrasle na tematično: Mladostniki rastejo ob krščanskih starših.

Predava znana Vanja Kržan iz Ljubljane. Sledi razgovor in družabnost.

Sožalje

Sekcija SSK iz Števerjana in društvo F.B. Sedej izrekata globoko sožalje Davorinu Maražu in družini ob izgubi drage mame.

obvestila

Postni govori po radiu: torek, 17. marca, ob 16.45: Berači kruha in odpuščanja (p. A. Nadrah); petek, 20. marca: Potrebujemo božjo pomoč.

Teološka predavanja: v Katoliškem domu v Gorici v četrtek, 19. marca, ob 20.30: dr. Marino Qualizza: Petrova služba v Cerkvi.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bo ponedeljkove večer 16. marca posvetilo srečanju s pisateljem Borisom Pahorjem in ga počastilo za prejeto Prešernovo nagrado. Pogovor z nagrajenecem in družabnost bo v Peterlinovi dvorani Slovenske prosvete z začetkom ob 20.30.

Klub prijateljstva priredi v sredo, 25. marca, izlet v Goriška Brda. Obiskali bomo grad Dobrovo z razstavo slikarja Zorana Mušiča, grad Kromberg in Sv. Goro. Vpisovanje v Trgovini Fortunato v ulici Paganini 2 v Trstu. Vpisovali bomo, dokler bo kaj mest v avtobusu, zato pohitite z vpisi.

Klub prijateljstva vabi na srečanje, ki bo v sredo, 18. marca, ob 16. uri v ulici Donizetti 3 v Trstu. Predavanje psihologa dr. Danila Sedmaka nosi naslov: Čar življenja. Sledi družabnost.

DRUŠTVO »F.B. SEDEJ«

vabi na predstavo

»CVETJE V JESEN«

ki bo v nedeljo, 22. marca, ob 16. uri v Sedejevem domu v Števerjanu. Gostovala bo gledališka skupina iz Škofje Loke.

SLOMŠKOV DOM V BAZOVICI

vabi na

PRAZNIK STARŠEV

ki bo v nedeljo, 15. marca, ob 17. uri v kinodvorani v Bazovici.

Nastopila bo igralska skupina iz Šmihela nad Mozirjem z veselo igro »SOVRAŽNICA MOŽ«. Otroški zbor Slomšek bo počastil starše s primernimi pesmimi pod vodstvom Bojane Kralj.

Krožek za družbena vprašanja

»ANTON GREGORČIČ«

Gorica

in

SLOVENSKA SKUPNOST

vljudno vabita na srečanje s predsednikom vlade Republike Slovenije

LOJZETOM PETERLETOM

ki bo v torek, 17. marca 1992, ob 19.45 v Katoliškem domu v Gorici.

Krožek »Anton Gregorčič«

Predsednik: David Grinovero

Slovenska skupnost

Predsednik: Marjan Terpin

Spored od 15. do 21. marca 1992

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Velik križ«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Franjo Frančič: »Mar ni res, Ana? Ali na oni strani«. Izvirna radijska igra. 15.30 Krajevne stvarnosti. 16.00 Šport in glasba. 17.30 Krajevne stvarnosti: Z naših prireditev.

Ponedeljek: 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Umetniki pred ogledalom. 12.20 Slovenska lahka glasba. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Veselo na otroškem valu. 15.30 Tanja Rebula: Rodinov poljub. 16.00 Godalni ansambel glasbenega ateljeja Tartini iz Ljubljane. 17.10 Simon iz Ruta. 17.30 Mladi val.

Torek: 8.10 Alpe Jadran (ponovitev). 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Položaj otrok in njihove usode v današnji družbi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Tržaški oktet. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Godalni ansambel glasbenega ateljeja Tartini iz Ljubljane. 16.45 Postni govori.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Male neznane države. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Ljudske pesmi iz Boljuna, Doline in Ukev. Tržaški oktet. 13.25 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (1. del). 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (2. del). 16.00 Slovenski izvajalci na laserskih ploščah. 17.00 Poročila in kulturna kronika. 17.10 Moje najljubše knjige.

Četrtek: 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Beneške in rezijanske ljudske pesmi. 12.40 Zborovska glasba. Tržaški oktet. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Spoznajmo Slovenijo (ponovitev). 16.00 Zbor Cappella transylvanica iz Cluja v Romuniji. 17.10 Četrtekova srečanja: Trst, december 1941. Ob 50-letnici drugega tržaškega procesa.

Petek: 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Indija-Koromandija. 12. potovanje po nezavarovanih stezah. Tržaški oktet. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice... pravljice... pravljice... 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 15.00 Zvočne kulise. 15.30 Portreti in srečanja (ponovitev). 16.00 Iz komornega opusa Marija Kogoj (ob stoletnici skladateljevega rojstva). 16.45 Postni govori. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Slovenska lahka glasba. 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu. Skupina Gallus Consort. 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 16.00 Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 17.00 Poročila in kulturna kronika. 17.10 Alpe Jadran. 18.00 Dominik Smole: »Antigona«.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Tedenc«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 1/70%
Dovoljenje pokr. pošne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 50.000

inozemstvo 70.000

zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglasi in osmrtnice

500 lir, k temu dodati 19% IVA

Svojci

Opčine, Barkovlje, Hruševje, 12. marca 1992